

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega, dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . . . Din 40.—
Polletna naročnina . . . . . „ 20.—
Četrtna naročnina . . . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5/I. — Poštni ček. rač. šte. 11.461.

P. n. tovariši!

Današnje številko pošiljamo tudi Vam, spoštovani, ki dosedaj še niste naročeni na glasilo „Zveze“, katere član ste. Vaš lastni interes zahteva imperativno, da ste naročnik lista in da tako tudi moralno podpirate Vašo Zvezo, ki daje svojim, to je Vašim težnjam, potom tiska najuspešnejši poudarek. Ali veste, ste informirani, kaj dela in ali sploh kaj deluje Vaša Zveza? Zato Vas najnujnejše vabimo, da brez odloge naročite »Naš glas«! Potom »Našega glasu« bodete informirani o vseh započelih akcijah Zveze, o borbi za naše pravice, o uspehih itd., kar vse bo tem lažje in bolj dosegljivo, čim krepkejše zagrabite za orožje, ki ga Vam nudi tisk. Naj pade seme na rodovitna tla!

V Ljubljani, dne 10. januarja 1928.

Za Udruženje jugoslovanskih učiteljev, —
Poverjeništvu Ljubljana:

Kobal, s. r.
t. č. tajnik.

A. Škulj, s. r.
t. č. poverjenik.

Za Oblastno organizacijo poštnih, telegraf-
skih in telefonskih uslužbencev v Ljubljani:

J. Ferluga, s. r.
t. č. tajnik.

Jos. Jakše, s. r.
t. č. predsednik.

Za Sekcijo Saveza finančne kontrole v
Ljubljani.

Marinko, s. r.
t. č. tajnik.

D. Ozimič, s. r.
t. č. predsednik.

Za desetletnico.

(Govor g. N. Velikonje na sestanku delegatov
»Pri levu« dne 18. decembra 1927.)

Moč katerekoli organizacije sodim po njenem glasilu. Moč organizacije ni njeno število, moč organizacije je v manj ali bolj tesni zvezi članov, v manjši ali večji zavesti, da pripadajo skupaj.

In izraz te zavesti iščem za svojo osebo samo v organizacijskem glasilu.

Prvo, kar zahtevam od članov organizacije, je to, da se za svoje glasilo zanimajo, da jim je sloves glasila pri srcu, da mu skušajo pomagati s svetom in dejanjem.

Drugo, kar je prav tako važno in je le posledica prvega, je zavest, da moramo imeti glasilo svoje organizacije na svoji mizi in naročeno.

Moč organizacije jaz presojam samo po številu članov, ki imajo naročeno in plačano glasilo svoje organizacije.

Moč organizacije presojam po sili propagande, ki jo vrše njene vrste, in da je glasilo prvi in včasih celo edini znak te propagande, je vsakomur jasno.

Ako vzamemo »Naš Glas«, se nam nudi v tem pogledu zelo žalostna slika. Dobra devetina članov naše Zveze ima naročeno njeno glasilo, naša organizacija ima potemtakem le eno devetino res organiziranih članov, drugi teko samo v tropi. Resnici na ljubo sicer moram povedati, da so poštni uslužbenci in učitelji v tem pogledu svoje vrste tesno strnili, njihovi glasili res tesno spajate člane in sta že postali potreba. Vzemite tem članom glasili, in manjkalo jim bo tako nekaj bistvenega, da ne bodo mogli pogrešiti. Vzemite našim članom Zveze »Naš Glas«, in kdo je, ki bi ga tekom meseca pogrešal?

Mislím, da sem tako razločno pokazal, kakšni so odnosi »Našega Glasa« do članov Zveze.

V tem moramo biti na jasnem in se moramo z vsemi silami potruditi, da postane »Naš Glas« v naših vrstah nepogrešljiv tovariš. Naše glasilo mora postati potreba vsakemu izmed nas.

Če sem prej dejal, da sodim moč organizacije po glasilu, pristavljam, da presojam to moč tudi po obliki glasila. Glasilo organizacije mora biti reprezentativno že po zunanosti.

Zunanost je odvisna od števila naročnikov. Tako se vrti stara pesem zmerom v istem krogu.

Toda pomisliti moramo, da nas je nad 9000 članov! Ali veste, da naši dnevniki nimoja mnogo več naročnikov, da naše revije izhajajo za manjši krog, da naši družinski listi ne obsegajo 5000 naklade?

V tem se kaže vsa nemoč naše Zveze, v tem se kaže vsa neresnost naše organizacije!

9000 članov in ima listič, ki izhaja trikrat na mesec na štirih straneh, listič, ki ga radi njegove neznatnosti marsikdo ne jemlje v naši javnosti za resnega!

Pustimo to javno laž, da smo organizirani in da smo močni, dokler nimamo primerne glasila, dokler nas recimo »Slovenski čebelar« sramoti s svojo obliko in naklado!

Pustimo to javno laž, da ne bomo v zasmeh otrokom, ali pa se vrzimo v propagando za list.

»Naš Glas« mora v prihodnjem letu doseči vsaj 3000 naročnikov, ki bodo vnaprej plačali naročnino!

Tiskovni odsek je zaradi »Našega glasa« sklical posebno anketo in ugotovil, kakšna naj bi bila vsebina lista, da bi bil živahen, zanimiv, borben, organizatoren, po zunanji obliki prikupen in reprezentativen.

Vsako vprašanje je končalo z vprašanjem Montecucolija: »Denar, denar, denar!«

Na članih je torej, kakšno bo v bodoče glasilo Zveze. Čim več naročnikov, tem obširnejši bo list.

Glede vsebine smo zaenkrat ugotovili sledeče smernice:

Vsaka številka imej aktualen uvodnik, aktualno kratko gloslo, zanimiv podlistek. Organizirati se mora dopisovanje članov izven Ljubljane, organizirati se mora kader sotrudnikov, ki bodo imeli v evidenci inozemsko uradniško gibanje in razmere, organizirati se mora evidenca raznolikih pravnih primerov, ki se tičejo uradništva (discipl. sodbe, sodbe Drž. sveta, uradni ukazi uradništva itd.).

Od števila naročnikov v l. 1928 je odvisna izvedba tega programa.

Dr. Fran Stegenšek:

K reviziji „Zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencev“.

(Nadaljevanje.)

Da bi bile te neenakosti, zaradi katerih se je uradništvo s polno pravico pritoževalo,

vsaj deloma ublažene, je bilo v praksi že pred službeno pragmatiko prelomljeno načelo, da je imenovanje oziroma povišanje uradnika dopustno le na prosto zistemizirano mesto, ter se je pristopilo k imenovanju čakateljev za uradnike **ad personam**, ako so prebili gotovo število let v čakateljskem razmerju in ako so izpolnili tudi ostale pogoje za imenovanje za uradnike. Ravno tako se je pričelo tudi poviševati uradnike v višje činovne razrede **ad personam** brez ozira na to, da niso bila na razpolago prosta mesta, ki bi odgovarjala činovnemu razredu, v katerega so bili povišani.

Časovno napredovanje, uvedeno s službeno pragmatiko, ki je imelo namen zagantirati uradniku pod pogoji, določenimi v zakonu, primerno končno plačo in ki je doseglo to na ta način, da je omogočilo doseganje plač višjih činovnih razredov brez imenovanja in brez ozira na zistemizacijo mest, je bilo torej le daljše izpeljevanje te misli.

Načelo, ki je prišlo do izraza v instituciji časovnega napredovanja, po kateri **mora biti** uradniku, ki službeno ustreza kakor je treba, zagantirano napredovanje v plače tudi preko okvira onega činovnega razreda, v katerega je imenovan, je nesporno pravilno, ker starejši uradnik, pa tudi če ostane vedno na enem in istem mestu, postaja naravno tekom časa dragocenejša in zanesljivejša moč, ker zadobiva stalno več znanja in širši razgled.

Nasprotno se pa mora tudi priznati, da je časovno napredovanje, kakor je bilo s službeno pragmatiko uvedeno in s poznejšimi predpisi dopolnjevano, moralo privedi in da je v resnici tudi privedlo k zelo nečlovekim posledicam. Njegova načelna hiba je bila, da je bila v njegov plačilni sistem, izgrajen na principu zistemizacije mest po činovnih razredih in honoriranja uradnikov po teh mestih, vnešena popolnoma heterogena misel, namreč misel honoriranja uradnikov brez ozira na mesto, ki ga zastopajo, samo po dolgotnosti odslužene dobe, in to s prejemki, ki so bili določeni za mesta, v plačilnem sistemu višje ovrednotena.

V enotnem plačilnem sistemu ste torej bili sočasno dve raznorodni načeli, ki sta v praksi prestopali popolnoma eno v drugo. Ta okolnost je — v neposredni vrsti vsled vojnih in povojnih razmer — privedla k temu, da je tekom časa stopilo v ospredje načelo honoriranja po odsluženi dobi, čeprav

so temelji plačilnega sistema položeni na načelo honoriranja po službenih mestih.

S časovnim napredovanjem se je sicer v praksi dosegla odstranitev najmarkatnejših neenakosti napredovanja; to prednost časovnega napredovanja pa daleko prekašajo mnoge njegove hibe.

Časovno napredovanje v sedanji obliki podkopava ambicioznost uradnikov, ker ne razločuje v zadostni meri med uradniki po njihovi kvalifikaciji ter priznava enake ugodnosti dobro, prav dobro in odlično kvalificiranim. S službenega stališča se neugodne posledice časovnega napredovanja zlasti jasno pokažejo v personalnih staležih z manj ugodno zistemizacijo, kajti tukaj praktično takorekoč ni dana možnost bolje honorirati sposobnejšo moč, ker praviloma ni praznih zistemiziranih mest, na katera bi mogle biti te moči pred ostalimi povišane tako, da bi pridobile pri napredovanju. Tudi če se bolje kvalificirani uradnik prednostno poviša, mnogokrat s tem gmotno ničesar ne pridobi napram slabše kvalificiranemu uradniku vkljub temu, da tak izven vrstnega reda imenovani uradnik praviloma zastopa težje mesto. Pa tudi v tem primeru, da je bil kak posebno dobro kvalificiran uradnik povišan izredno pred potekom roka časovnega napredovanja v višji činovni razred, pozneje pa ni bil nobenkrat povišan izven okvira časovnega napredovanja, se tokom časa ta naskok materielno izravna na ta način, da slabše kvalificirani, toda nepovišani uradnik, doseže v okvirju časovnega napredovanja iste končne prejemke. Te hibe so bile celo še potencirane z zakonom št. 541-1919 z. in n, ki je razširil časovno napredovanje praktično na vse činovne razrede, ki so normalno dosegljivi uradniku, ter je skrajšal napredovalne roke tako, da povišanje uradnika pred potekom napredovalnega roka ne prihaja že z ozirom na organizacijo službe normalno sploh vpoštev.

Časovno napredovanje pa ne izravna le razlike med dobro, prav dobro in odlično kvalificiranimi uradniki, ampak jim približuje, eventualno tudi z njimi izravna mnogokrat tudi podpovprečne uradnike. Kakor skušnja uči, zavaja namreč kvalificirajočega k nezasluzenemu zboljšavanju kvalifikacije takih uradnikov na dobro kvalifikacijo samo iz tega razloga, da bi uradnik ne bil materielno oškodovan, in to tem prej, ker takšno zboljšanje kvalifikacije na videz ni na škodo drugim uradnikom. V resnici se pa s tem oškodujejo dobri uradniki, ker — na eni strani — so bila po navodilih, izdanih svoječasno povodom izvajanja službene pragmatike, mesta višjih činovnih razredov v gotovem razmerju vezana na uradnike, ki so dosegli plačo tega činovnega razreda, tako da ni bilo mogoče imenovati na ta mesta dobrih uradnikov, ki še niso dosegli prejemkov dotičnega činovnega razreda, na drugi strani pa je pozneje v praksi prišlo polagoma k imenovanju takorekoč vseh uradnikov v one činovne razrede, kojih prejemke so potom časovnega napredovanja faktično dosegli, niti da bi se bilo v zadostni meri oziralo na njihovo kvalifikacijo.

Pod vplivom razmer vojne in povojne dobe je tako postalo iz časovnega napredovanja v praksi po večini časovno povišanje. Zistemizacija mest pa je bila prilagodena personalnim razmeram, ki so se tako razvile. S tem pa je bila popolnoma ovržena temeljna misel dosedanjega plačilnega sistema, namreč honoriranja uradnika po mestu, ki ga zastopa. Z razširitvijo časovnega napredovanja na vse činovne razrede, praktično normalno dosegljive, je pa izginil takorekoč popolnoma moment honoriranja opravljenega dela, honoriranja važnosti in odgovornosti mesta. Dosledno temu pa je izginil mnogokrat popolnoma tudi prvotni odnos med zistemiziranimi mesti in med funkcijami,

za katere so bila ta mesta v gotovih činovnih razredih zistemizirana. Tako zastopa danes zelo mnogokrat sposobnejši uradnik, ki je imenovan v nižji činovni razred, važnejšo funkcijo kakor pa uradnik, ki je imenovan v višji činovni razred, ker je bil ta imenovan samo zato, ker je imel že po časovnem napredovanju prejemke tega činovnega razreda.

Nadaljnja naravna posledica razširitve časovnega napredovanja in potem poviševanje uradništva brez ozira na število zistemiziranih mest je neobičajno nakupičenje uradništva v višjih činovnih razredih, kar vodi k nadaljnemu, organizaciji službe nikakor ne odgovarjajočemu poviševanju na činovne razrede, ki niso dosegljivi potom časovnega napredovanja. Obenem pa to vzbuja stremjenja po razširitvi časovnega napredovanja tudi na te činovne razrede, kar bi pomenilo v svojih konsekvencah nadaljnje zniževanje uradnikov ene in iste kategorije brez ozira na njihovo kvalifikacijo.

S kompliciranim, neenako in neenakomerno izvedenim odstopnjevanjem plač iz alimentacijskih razlogov je bil vnešen v plačilni sistem nadaljnji neugodni moment na eni strani s tem, da je načelo honoriranja dela stopilo še bolj v ozadje, na drugi strani pa zato, ker se uradniško napredovanje, ki je postalo že z uvedbo časovnega napredovanja neenakomerno, ker je razlika plače med posameznimi činovnimi razredi razmeroma znatna v primeri z razliko med posameznimi stopnjami enega in istega činovnega razreda, vrši vsled neenakomernega zviševanja alimentacijskih prispevkov še bolj nepravilno.

(Dalje prih.)

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo,
okusen in izdaten pridatek h kavi*

Ali smo državni nameščenci dolžni čitati dnevno časopisje?

Že meseca avgusta l. l. je bilo v ljubljanskih dnevnikih objavljeno imenovanje in postavitve učiteljskih moči na službena mesta. Koncem notice pa je bila opomba, da morajo imenovani službo nastopiti brez odloga, tudi če ne prejmejo dekretov, sicer se smatra, da ne sprejmejo mesta. Tudi septembra meseca so dnevnikarji prinesli slično notico, da morajo imenovani nastopiti službo, ne da bi čakali na dekrete. Iz tega je razvidno, da oblast iz tega ali onega vzroka ni mogla pravočasno obvestiti prizadetih o njih namestitvi. S strani oblasti je to izhod iz zadrege. Kako pa je s tistimi, ki so pri tem tangirani?

Člen 114. urad. zakona v tem ni jasen, ker pravi le: Vse odločbe, s katerimi se potrjujejo ali izpreminjajo službena razmerja državnih uslužbencev, morajo biti potrjene z dekreti onih organov, ki so po zakonu pristojni, izdajati o tem odločbe. Zakon sam ne pravi, kdaj mora uslužbenec prejeti dekret. Naravno pa je, da vsak čaka, da dobi dekret prej, preden zapade termin. Posebno važno je to za tiste, ki so na novo imenovani, zlasti pa za one, ki so bili dotlej na razpoložanju. Za tega ali onega lahko nastanejo pri tem posledice, da zgubi službo. Kdor čaka na prvo nastavitev, mu ni vseeno, če dobi službo ali ne, ker je to njegova eksistenca. Kdor je bil pa na razpoložanju — bilo je v zadnjih mesecih tudi par slučajev, da so bile na razpoložanju stalne učne moči, ki že imajo pravico do pokojnine — ta je lahko na lepem ob službo, da se niti sam ne bo zavedel, kdaj. Če se zanaša na zakon, ki pravi v čl. 126., da se mora stalnemu uslužbencu, ki je bil postavljen na razpoložanje, podeliti pr-

vo prazno mesto, ki je enako njegovemu dotedanemu položaju, lahko mirno čaka na dekret o postavitvi na novo službeno mesto, pri tem pa prezre časopisno notico in s tem zaigra službo. V smislu določila čl. 126. je podal ostavko na službo, ker ni ugodil pozivu na delo.

Potemtakem bi bil vsak dolžan, da redno čita dnevno časopisje. S tem pa je zahtevano malo preveč. Kdor hoče čitati časopisje, mora biti nanje naročen. Ker časopisje ni zastoj, znači to neprostovoljen davek.

Pa še nekaj. Politično pripadnost posameznika se po navadi presoja po tem, na kateri list je naročen. Je pa dovolj takih ljudi, ki jih politika ne le ne zanima prav nič več, ampak že iz prepričanja ne simpatizirajo s politiko bodisi te ali one strani, ker je postal politični boj tak, da že marsikomu preseda. Tak človek bi moral biti potem naročen najmanj na dva dnevnikarja. (Samo — dva? Ur.)

Dekret služi kot legitimacija za dotičnika, ki ga prejme. S časopisom v roki pa pride lahko vsakdo in se javi na službo.

Zato naj merodajne oblasti poskrbe, da bodo prizadeti, zlasti za prvo imenovanje in preemestitev pravočasno prejeli pravilno izstavljene dekrete.

Sedaj, ko poteka že deveto leto po prviratu, državni nameščenci že lahko zahtevamo od oblasti, da prednjačijo s koraki, ki naj vendar že uredijo naše razmere.

Ivan Škarja, državni svetnik.

Načelne odločbe Državnega sveta

sprejete v plenarni seji na osnovi čl. 4. zakona o Državnem svetu in upravnih sodiščih, da bi se dosegla enakost v sojenju posameznih oddelkov.

Iz plenarne seje dne 22. oktobra 1927:

1.) Št. 27860/27: V državno službo ne more biti sprejet po točki 5., člena 4. uradniškega zakona, kdor je v smislu čl. 52. vojnega zakona začasno oproščen od nastopa vojne službe v svrhu dokončavanja študija.

2.) Št. 28310/27: Disciplinska sodišča (upravna sodišča in Državni svet) imajo v delokrogu, obeleženem v uradniškem zakonu, pravico in dolžnost, da raztegnejo po kaznivih delih, ki so jim v smislu in na način čl. 180. uradniškega zakona predložena, preiskavo in sodijo tudi glede sokrivcev (in glavnih krivcev) po istem kaznivem delu, katerih ni obtožil minister ali neposredni starejšina.

3.) Št. 27861/27: Sodniki prvostopnih sodišč, ki spolnujejo pogoje po čl. 1. uredbe o razvrstavanju uradnikov in drugih državnih uslužbencev, dobe avtomatski tudi dotično skupino; pri tem jim ni na potu čl. 106. uradniškega zakona.

4.) Št. 2820/27: Po zadnjem odstavku čl. 108. invalidskega zakona z dne 17. XI. 1925 se prevedejo na pokojnino po novih zakonih tudi rodbine onih po končani demobilizaciji umrlih oficirjev, ki pred svojo smrtjo sicer niso bili oglašeni za invalide, katerim rodbinam pa je od pristojnih invalidskih sodišč bila priznana pravica do rodbinske invalidske podpore.

Poleg teh načelnih odločb pošiljam v prepisu še razsodbo IV. oddelka Drž. sveta z dne 17. oktobra 1927 št. 20557/27, to pa z ozirom na to, ker je »Naš Glas« z dne 10. novembra 1927 št. 31 objavil notico, da dijakom privatistom po dovršenem 16. letu ne pripada draginjska doklada, to pa po navodilih generalne direkcije drž. računovodstva. Razsodba se glasi:

»Tužilac je odbijen na osnovu tač. 7 pod V.) člana 10. odluke ministarskog Saveta od 17. IV. 1924 DRbr. 42300 jer da njegov sin nije redovan djak. Medjutim po spomenutoj odredbi sporni dodatak pripada na dete posle

navršene 16. godine ako ono nastavlja školovanje redovno — ne prekidajući potreban kontinuitet u školovanju. Prema tomu ne stoji navod rešenja, da dete mora biti redovan djak, već je težina odredbe u školovanju i njegovom kontinuitetu bez obzira, da li će dete biti redovno upisan djak ili će ono biti privatni djak. Zato, kad ostali uslovi za uživanje rečene pogodnosti nisu bili osporeni, tožiocu se taj dodatak morao priznati. Stoga rešuje — — — da se napadnuto rešenje ministarstva poništi. Podpisi.

Jugoslavanske tekstilne tovarne Mautner d. d.

Tovarne: B:ograd, Litija, Sv. Pavel pri Preboldu.

*

Izdelujejo rjavo in belo kotenino in prvovrstne šifone iz najboljšega ameriškega bombaža.

*

Prodaja na veliko in malo pri tvrdki
A. & E. Skaberne
LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

ZAHTEVAJTE DOMAČE IZDELKE!

Iz sejmih zapiskov zveze.

Konec.

Enako je Zveza zaprosila v smislu sklepa zadnje odboro ve seje vse tukajšnje oblastne organizacije političnih strank, da izposlušuje pritegniteve gosp. fin. tajnika dr. Stegenška v komisijo.

Udruženje carinskih činovnika, pododbor Ljubljana, smo s pismom z dne 17. novembra tretjič in zadnjič prosili, da prijavi svoj pristop k Zvezi.

Zveza je na prošnju društva cestnih in rečnih nadzornikov v dveh konkretnih primerih ponovno intervenirala pri Glavnem Savezu.

K tajniškemu poročilu, ki ga da poslevodeči predsednik g. Svetek v razpravo, se oglasi g. Dimnik, ki predlaga, naj bi se izvolil nekak odbor, ki bi poslance naših političnih strank še z ustmenim kontaktom uveril o umestnosti zahtev. Predlog se soglasno sprejme.

Tajnik Bekš prečita zapisnik 1. seje tiskovnega odseka z dne 15. novembra, ki se v celoti odobri.

Blagajnik poroča, da društvo državnih upokojencev in upokojenk v Mariboru ni plačalo zaostale članarine v znesku 5032 Din in to navzlic ponovnim opominom. Odbor soglasno sklone, da se imenovano društvo po določbi člana 11., t. 2. Zvezinih pravil izključi.

Volitev odsekov. V pravni odsek Zveze so soglasno izvoljeni gg.: dr. Josip Ferjančič, dvorni svetnik, in sreski poglavar; Jernej Božič, komisar finančne delegacije; Mirko Matjašič, inspektor direkcije pošte in telegrafa; dr. Fran Stegenšek, finančni tajnik, in Narje Velikonja, sreski glavar.

G. dr. Stegenšku izreče odbor za vestnost in marljivost, osvedočeno pri sestavi izpreminjivalnih predlogov, najtoplejšo zahvalo, ki jo je zabeležiti v zapisnik.

G. Ilovar opozarja na ponovno opasnost, ki preti zvaničnikom in služiteljem s čl. 66. finančnega zakona za leto 1928—1929 potom redukcije na dnevničarje.

Konec seje ob 24. uri.

B. ODBOROVA SEJA Z DNE 22. NOVEMBRA 1927.

Načelnikov namestnik g. Svetek otvori sejo ter dá besedo g. Zupanču, ki prečita pismeni predlog z dne 22. novembra (Zv. št. 859/27) radi povišanja prejemkov državnih nameštencev. Po daljši debati se predlog g. Zupanča sprejme soglasno, večdar z dopolnilnim predlogom g. Pirca: Zbere naj se statistični materijal povprečnih najemninskih poviškov, skuša doseči znižanje hišno-najemninskega davka ter eventualno zvišanje državne trošarine na alkohol. Zveza naj se obrne na vse večje občine s prošnjo, da stavijo v svojih proračunih čim manjše

občinske doklade k hišni najemnici. S posebno vlogo se je obrniti tudi na oba oblastna odbora.

2. Dom državnih nameštencev. Tajnik Bekš prečita prepis pogodbe, sklenjene med Hranilnim in posojilnim konzorcijem ter mestno občino Ljubljansko o kupljenem stavbišču za zgradnjo Doma državnih nameštencev. Nato poda o načelnih smernicah za zgradnjo Doma navzoči tajnik imenovanega konzorcija g. Ivan Rostan obširen referat, ki se po daljši debati odobri ter sklone:

Gospodarskemu odseku Zveze naj se pridruži poseben odsek Hranilnega in posojilnega konzorcija, ki naj skupno izdelata proglas na državne nameštence, v katerem naj bo na izrazit način očitana potreba gradnje lastnega Doma. Ta odsek naj napravi stavbni in finančni program. Zveza naj stopi takoj v stik z Zvezo nabavljajalnih zadrug, ki naj se ji namera zgradnje lastnega doma obrazloži ter zaprosi za izjavo, pod kakšnimi pogoji bi ona zidala Dom ali pa njega gradnjo zasigurala z večjim posojilom. Proglas naj se natisne v zadostnem številu izvodov, tako da bo dostopen vsakemu slovenskemu državnemu uslužbencu.

G. Martinšek izjavi, da bodo poštni uslužbenci težko prispevali h gradnji Doma, ker že sami zbirajo za Poštni dom. Lahko pa se tej akciji pridružijo pozneje, če se bo enkrat videlo, da je zasnovana na resnično realni podlagi.

G. Velikonji se poveri naloga, da čuje mnenje g. profesorja Plečnika, ki naj bi po možnosti preskrbel gradbeni načrt. V gospodarski odsek so zato izvoljeni gg.: Maks Lilleg, Ivan Rostan, Ivan Podgornik, Anton Adamič, Josip Pirca, ing. Ladislav Beve, dr. Josip Ferjančič, Fran Skulj, Lovro Kalašič in Fran Martinšek.

3. Soglasno se sklone, naj se vrši redni občni zbor Zveze dne 8. januarja 1928 ob 9. uri v »Beli dvorani« hotela Union. Istotako se ima vršiti 18. decembra 1927 ob 9. uri v sejni dvorani mestnega magistrata strokovni svet.

Konec seje ob 23. uri.

Tolmačenje uradn. zakona.

Državni penzioneri, koji su u državnim uredima namješteni kao dnevničari, izuzeti su od obveze osiguranja za slučaj bolesti

prema riješanju ministarstva socijalne politike od 7. XI. 1924. br. 1.183/IV.

Dodaci na skupoću penzioniranih oružnika.

D. R. izdalo je pod br. 8.354., 1924. ovo objašnjenje:

U članu 27. zakona o žandarmerijskom penzionom fondu od 18. februara 1922. određeno je naročito da penzionisanim žandarmima pripadaju dodaci na skupoću po čl. 17. g) zakona o dodacima na skupoću. U pogledu periodičnog dodatka na skupoću važi uredba člana 24. zakona o dodacima na skupoću od 25. februara 1922., po kojoj penzionisanim žandarmima pripada po 3 dinara dnevno, pošto se oni kao lica sa službom u vojsci u tom pogledu tretiraju kao podoficiri. Prema tome imaju se penzionisanim žandarmima isplaćivati dodaci na skupoću po čl. 17. g) i čl. 24. zakona o dodacima na skupoću od 28. februara 1922. i na dalje. Na njih se ne odnosi odluka Ministarstvom Savjeta DRBr. 197.201/24. kao ostalim državnim penzionerima.

Akontacija na lične dodatke u slučaju doznake akontacije na penzije imade se doznačiti u istom izmjeru i na isti način kao i akontacija na neregulisanju penzije.

(Prema riješenju R. R. Br. 61.632 ex 1923.)

Razpisom od 12. septembra 1922. god. D. R. br. 128.970/22. predviđeno je davanje akontacije na račun neregulisanje penzije aktivnim državnim službenicima, a čl. 152. zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda od 31. jula 1923. predviđa akontacije na račun penzije porodicama umrlih službenika ako je umro aktivni službenik odnosno kao penzionisan.

Putne dnevnice činovnicima, koji su dobili veću grupu pri prevodjenju od položaja po starom zakonu te činovnicima, koji su poslije razvrstavanja unapredjeni u višu grupu in viši položaj imadu se ustanoviti i obrediti po toj višoj grupi i položaju.

D. R. br. 11.911 : 1926. izdalo je ovo objašnjenje:

»Uredba DRBr. 96.000/20. g. nije formalno prilagodena klasifikaciji činovnika po novom zakonu o činovnicima, ali pravno ona koordinira sa odredbama novog zakona, pošto je za sada jedini zakonski propis, po kome se priznaju i isplaćuju naknade putnih, podvoznih i selidbenih troškova državnih službenika. Prema tome za ocjenu prava na naknadu troškova, specijalno za ocjenu prava na dnevnicu za vrijeme službenih putovanja mjerodavan je rang, zvanje i položaj, koji službenik

zauzima po odredbama novog zakona o činovnicima, koji su prilikom razvrstavanja dobili grupu, koja odgovara većem položaju nego što su imali po starom zakonu o činovnicima pripada i veća dnevnicu za vrijeme službenih putovanja.

Najzad u logičnoj vezi sa ovim stoji i fakat, da veća dnevnicu za vrijeme službenih putovanja pripada i onim činovnicima, koji su poslije razvrstavanja unapredjeni u višu grupu i viši položaj, pošto novim rangom, zvanjem i položajem stiču i sva prava, koja tome rang, zvanju i položaju pripadaju.

Lica, koja se nalaze na radu u službi države kao dnevničari, ne gube pravo na porodičnu penziju.

»Sa više strana stigli su upiti: da li ima lica, koje se nalazi kao dnevničar u državnoj službi, u smislu čl. 153. Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda od god. 1923. pravo na porodičnu penziju.

Povodom ovih pitanja, dala je Centralna Komisija za izvršenje zakona o činovnicima slijedeće mišljenje:

»S obzirom na to, što se u čl. 154. pod III. t. 4. Zakona o činovnicima govori o primanju državne službe kao razlogu za suspendiranje porodične penzije, a kod dnevničara, prema terminologiji zakohskoj, ne može biti govora o primanju državne službe, jer zakon gdje govori o dnevničarima, upotrebljava izraz: »primanje na rad u službi države« (čl. 2. i čl. 137.) lica koja se kao dnevničari nalaze na radu u službi države ne gube pravo na porodičnu penziju u smislu čl. 154. zakona o činovnicima.

Pravo na viši stepen osnovne plate i stanarine stiču državni službenici od dana kada je ispunjen zakonski uslov, koji daje pravo na povišicu.

Glavna Kontrola pod Br. 14.354 od 23. februara 1926. godine, donijela je ovo riješenje:

»Razmatrajući odluke, kojima se pojedinim državnim službenicima daje viši stepen osnovne plate, kao i stanarine po čl. 35. Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda i 15 posto uvećanje osnovne plate po čl. 31. istog Zakona. Glavna Kontrola je konstatala da se ova povećanja prinadležnosti u mnogim slučajevima vrše saobrazno čl. 106. zakona o činovnicima.

Ovakov postupak nepravilan je. Čl. 106. poni. zakona ima se primijeniti samo na one prinadležnosti, koje se stiču na osnovu odluke nadležnog organa u smislu čl. 52. i 114. istog zakona, jer se samo takvo povećanje ima smatrati kao unapredjenje. Povećanje pak prinadležnosti, koje nastupa automatski, po sili zakona, jer je nastupila okolnost, koja službeniku daje pravo na tu povišicu, i u kome slučaju odluka nadležnog organa ne stvara nikakvo pravo, već samo konstata, da je takva okolnost nastupila, ne smatra se kao unapredjenje u smislu čl. 106. i ono ima teći od dana koga je ispunjen zakonski uslov za njeno sticanje. Kako su prinadležnosti iz čl. 31., 35. i 47. zakona o činovnicima takve prirode, to se na njih ne može primijeniti odredba čl. 106. istog zakona, već se imaju priznati od onog dana, koga su ispunjeni uslovi za njihovo sticanje.

Vestnik.

Prezritel! Namreč uvodnik, potem ne boste niti vedeli, čemu smo natisnili glasilo v več tisoč izvodi. Rano je treba pokazati, da jo vidi vsakdo.

Vsaj nekaj! se tolažijo avstrijski državni nameštenci, ker so dobili na račun *nanovo reguliranih plač* dne 22. decembra za minuli božič po 25 do 2000 šil. (200—1600 Din) »predjema«. Dva meseca so se borili za regulacijo, sedaj so jo dosegli. Uboga, beraška in ponižana Avstrija, kako kritizirajo lastni rodo in domoljubni državljani tvoj ukrep o »predjemu«! — Če bi se kaj takega zgodilo v Romuniji, pravi poslednja »Staatsbeamtenzeitung«, se ne bi čudili. Mi pa vprašamo: Zaka pa baš v Romuniji in ne — v Jugoslaviji? Blažena Romunija, koliko generoznosti ti prisojajo . . . Pa si tudi na Balkanu! Naj vedo tam v Avstriji, da imamo tudi mi skoro vsako leto novo regulacijo. Lansko leto smo se zahvalili za udobnosti v bolnicah, predlanskim smo regulirali banatskim revčkom eksistenco, letos bomo pa z davkom na plače pokrili proračunski manco na dohodnini, da razbremenimo in tako reguliramo posestnike, velekapital, obrt in industrijo, ki, kakor vidite, brez nas že kar dihati ne morejo. Mi smo regulator vsega, mi plačamo in podpiramo vse, mi »kspudje, k mama«! Avstrija, les se pojdi učiti, tvoje večne regulacije niso nič kaj pridaf. Mi znamo to vse boljše in bolj temeljito.

Reforma plač. Dne 14. decembra 1927 je sklenila vlada, da se regulirajo službeni prejemki vsem državnim nameščencem. Proti reformi so glasovali komunisti in kmetske gospodarske stranke. Te stranke, namreč: kmetske gospodarske, so pa doma iz Bavarske. Potemtakem gre za regulacijo plač v Nemčiji, ki dobiva milijardne reparacije — iz Francije, od nas itd.? Da.

Naši podlistki. S prihodnjo številko bomo pričeli objavljati podlistke iz najboljše svetovne literature. Naši domači literatje lezejo v politične dnevnike, kjer jih postavljajo že kar pred vrata. *Mi ne plačujemo za prispevke prav nič manj, če so kaj vredni. Ostale prispevke honoriramo po 25 — 50 p za tiskano vrstico.* Dopisujte, potem boste svoje glasilo bolj cenili.

»Domači prijatelj«, mesečnik za zabavo in pouk, decembrska številka, je izšla in ima zelo zanimivo vsebino. Celoletno naročnino po 30 Din pošljite na upravo, Sv. Petra cesta št. 24.

Priporočamo, da kupujete samo pri onih firmah, ki inserirajo v našem listu. Z upoštevanjem teh tvrdki pomagajte sebi in organizaciji!

Zakon o sindikatih in o sindikalnih pravicah državnih nameščencev v Angliji. Spodnja zbornica je v seji dne 16. junija t. l. zavrnila s 354 proti 139 glasovom amandman delavske stranke, ki je zahteval odklonitev načrta zakona o svobodi sindikalnega pokreta. Člen 5. tega zakonskega osnutka se nanaša specijelno na svobodo sindikalnega združevanja državnih nameščencev in uslužbencev. Načrt je bil po tretjem čitanju definitivno sprejet. Na ta način angleški državni nameščenci nimajo pravice, da bi se združevali v lastnih sindikatih. Angleška vlada, povsem konzervativna, je s tem korakom pokazala odločno voljo, da si hoče ves uradniški aparat brezpogojno ukloniti. Ta ostri vladni korak je izzval hude proteste med delavstvom in med drž. nameščenci. In 26. junija je bilo sklicano veliko protestno zborovanje vseh prizadetih v Hajd Parku v Londonu. Govorniki in vsi navzoči so se škandalizirali nad zakonom, ki ima vse znake največjega reakcionarstva. Sklepi mitinga je nastala rabuka med policijo in protestanti, ob tej priliki je bilo več oseb ranjenih. Državni nameščenci so se posebno zgražali nad liberalno stranko (partija Lloyd Džorža), ki je proti vsemu pričakovanju glasovala za zakon; presenečeni so pa bili, ker je glasovalo proti zakonu 17 konservativcev.

»Pod Lipo«, leposlovna, poljudnoznanstvena in politična revija za slovensko delovno ljudstvo v Jugoslaviji, Avstriji, Italiji in Ameriki, 1. šte-

vilka je izšla. Toplo priporočamo. Posamezna številka 4 Din. Uprava v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4.

»Zdravje«, zdravstveno poučni list za december 1927 je razposlan. Naročnina letnih 30 Din. V Ljubljani, Zaloška cesta 2 (Higijski zavod).

Iz Danske. Po padcu socialnodemokratske vlade se položaj naših kolegov v Danski slabša. Kakor piše list »Politiken«, se je sedanja konzervativna vlada odločila, da se mora v proračunu prihraniti 50 mil. d. kron. Samo pri drž. uslužbenih naj se prišteje 30 mil. kron. Širijo se različni glasovi, ki naznanjajo, da se ukinejo draginjske doklade in druge gratifikacije, da se nepriljubljenim uradnikom zmanjšajo prejemki itd. Poleg tega je danska vlada ukinila že dve instituciji, na kateri so bili uslužbenci ponosni: izbrano sodišče za reševanje vseh vprašanj, ki se tičejo službenih prejemkov in službene dobe, in nadalje jim je odrekla pravico, da bi smeli tudi v prihodnje formulirati predloge za tehniški napredek v službi. Vlada trdi, da te pravice niso v skladu z duhom zakona.

Novi odbor «Zveze». Na občnem zboru Zveze dne 8. januarja 1928 je bil soglasno izvoljen naslednji upravni odbor: gg. Andrej Skulj, Kuno Hočevar, Ludovik Primožič, Joško Čampa, Martin Gruden, Ivan Zupanec, dr. Jos. Ferjančič, Narte Velikonja, Ignacij Rus, Lovro Kalašič, Joža Bekš Milan Paternoster, Mahkovec Franc (Maribor), Ivan Plovar, dr. Fran Stegenšek, Anton Franetič, Fran Petrovič, Ivan Stavec, Mirko Matjašič, Anton Svetek. Namestniki: Pirc Josip, Fran Tumej, Joško Beguš, Josip Rainer, Jos. Zupan. **Pregledovalci računov:** Ivan Rostan, Rado Grum, Martinšek Franc. Namestniki: Jan Janko, Alfred Busbach, Joso Čeh. Podrobneje poročilo o poteku priobčimo v prihodnjih številkah.

Vabilo. Društvo okrajnih in domenskih gozdarjev za Slovenijo in Dalmacijo ima svoj redni občni zbor dne 15. januarja t. l. v Ljubljani v restavraciji Ljubljanski dvor, posebna soba levo, ob 1/2 11. uri. Udeležba članov obvezna. — Odbor.

Poljska redukcija uradništva. Na Poljskem se dela na redukciji celokupnega uradništva za 10 odstotkov. Inicijativo za to je podal seveda finančni minister. Izgleda, da je namen redukcije izzval med uradniki in uslužbenci veliko nezadovoljstvo.

Iz Čehoslovaške organizacije čeških uradnikov. Na Češkem je več uradniških organizacij. Najvažnejša organizacija je »Uradniški Savez«, ki je zastopan v internacionali. Ta savez šteje sedaj 13.900 uradnikov. Razen tega saveza so še druge organizacije, ki so kot savez pristopile k Narodni centrali sindikata. Sedaj se dela na tem, da se vse te raz-

lične organizacije združijo. Pred nekaj leti so izstopili komunisti iz saveza čeških uradnikov, da bi ustnovili svojo lastno centralo. Kot organizacija so oni slabi. Le organizacija, ki se imnuje nevtralnemu, je močnejša. O priliki zadnjega zveznega kongresa je bilo prisotno večje število tujih delegatov, in sicer: 2 iz Švedske, 4 iz Holandije, med katerimi je bil tudi mednarodni tajnik, 4 iz Nemčije, 1 iz Poljske in 2 iz Avstrije. Dr. Han iz Rajhenberga je zastopal čehoslovaške uradnike nemške narodnosti. Kongres je bil karakterističen radi otvorjene opozicije proti sedanjemu postopanju uradništva na Čehoslovaškem, ki je bilo kvalificirano kot birokratska tiranija. Radi tega je kongres izbral priložnost ter priporočil vsem članom, da živo agitirajo za občinske volitve. Razmere med uradniki in socialistično stranko v celi državi niso povsem prijateljske. To se vidi iz neke resolucije upravnega odbora uradniškega saveza, s katero vabi socialistično stranko, da sestavi z uradniki komisijo, ki bi naj potem ankete uredila razmere med obema organizacijama. — F.

Iz Švice. (Nov uradniški zakon.) Pred nekaj meseci je bil izglasovan v Švici nov uradniški zakon, ki prepoveduje uradništvu štrajk. Ob tej priliki je zahtevala švicarska komunistična stranka ponovno obravnavo zakona. Uradniške organizacije, ki delajo sporazumno z velikimi delavskimi sindikati, so odločno nastopile proti tej komunistični zahtevi, ker čitajo v svojih časopisih, da bi ta poskus komunistov uradnikom več škodoval kot koristil; zanj tudi ni razpoloženja v javnosti. Radi tega so povabile vse uradniške organizacije svoje člane, naj se ne pustijo zavajati od komunistov.

»HITRO KAJ JE NOVIGA.«

Vsak teden je seljak prodal peku kilogram masla. Neki pot se je pa zazdela peku količina masla sumljivo majhna, zato je kupljeno blago tehtal. In res — štruca masla je tehtala komaj tri četrt kilograma. Pek se je razsrdil in je tožil kmeta.

Sodnik je v trdo prijemal kmeta, ki se je izzvijal.

»Imate doma tehtnico?« vpraša sodnik.

»Imam.«

»Potem imate tudi uteže?«

»Nak, teh pa nimam.«

»Bože, kako potem tehteta maslo?«

»Kako, gospod sodnik! Vsak teden, odkar prodajam maslo, kupujem od peka štruco kruha po eno kilo. S to štruco potem doma odtehtam maslo, ki mu ga prodajam.«

C. J. Hamann, Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. Ljubljana

Predtiskarija modernih ročnih del.

Obiščite novo urejeni oddelek za **gospode** Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo.

M. Mihelič
Ljubljana, Šelenburgova ul.

Cenejše kot pri razprodajah se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri **J. TRPIN, Maribor** Glavni trg šte. 17.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. Persche
Ljubljana, Pred škofijo 21.

Najboljši šivalni stroji in kolesa z zamke Gritzner in Adler ter švicarski pletilni stroji »Dubied« za rodbino, obrt in industrijo **Josipa Petelinca**

LJUBLJANA blizu Prešernovega spomenika Telefon 2913
Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija
Delavnica za popravila.

Razširjajte **»NAŠ GLAS«**

Tovariši! Najboljše blago! Najnižje cene! **Tovarišice!**

Že stanovska zavednost ve'eva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Telefon šte. 2421.

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani, Vodnikov trg šte. 5. Čekovni račun 12,416

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse specerijako in kolonijalno blago najfinejše vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče. Velika izbira dežnikov, predpražnikov in najfinejših in najtrpežnejših čevljev lastnega izdelka. V zalogi najfinejši šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premož vsak čas na razpolago, Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu. **Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj!** Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej! Kdor kupuje v svoji zadrugi, kupuje pri sebi!